

Dosarul nr.2r-121/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, Gr. Dașchevici, L. Bulgac)

DECIZIE

11 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Liliana Cecceeva,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Super Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Lilianei Cecceeva cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Liliana Cecceeva,

c o n s t a t ă:

La 26 octombrie 2018, Organizația de Microfinanțare „Super Credit” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare O.M. „Super Credit” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lilianei Cecceeva solicitând încasarea datoriei în mărime de 41085 de lei, constituită din: suma 19800 de lei - împrumutul, suma de 12474 de lei-dobânda, suma de 8811 lei-penalitatea și încasarea taxei de stat în mărime de 1233 de lei.

Ulterior, la 18 februarie 2019, în cadrul ședinței de judecată, O.M. „Super Credit” SRL a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea datoriei în mărime de 34084, 21 de lei, constituită din: suma 19800 de lei – împrumutul, suma de 1782 de lei-dobânda contractuală, suma de 3691,21 de lei-dobânda de întârziere, suma de 8811 lei-penalitatea de întârziere și încasarea taxei de stat în mărime de 1233 de lei.

Prin hotărârea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de O.M. „Super Credit” SRL și s-a încasat de la Liliana Cecceeva în beneficiul O.M. „Super Credit” SRL datoria formată în baza contractului de împrumut nr. 4284/11 din 06 noiembrie 2017 în mărime de 19800 de lei, dobânda contractuală în mărime de 1782 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 3691,21 de lei, penalitatea în mărime de 8811 lei și suma de 1022,52 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat, iar în total suma ce urmează a fi încasată constituie 35106, 73 de lei.

La 18 martie 2019, Liliana Cecceeva a declarat apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea integrală cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantei Liliana Cecceeva termen până la data de 03 iunie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat; totodată, s-a explicat apelantei că, în caz contrar, apelul va fi restituit.

La 31 mai 2019, Liliana Cecceeva a înregistrat la Judecătoria Chișinău, sediul Centru și la 20 iunie 2019 a înregistrat la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind nemotivat și netimbrat apelul declarat de Liliana Cecceeva împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 18 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Liliana Cecceeva și s-a casat încheierea din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel depuse de Liliana Cecceeva.

Prin încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a acordat apelantei Liliana Cecceeva termen până la data de 28 octombrie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat; totodată, s-a explicat apelantei că, în caz contrar, apelul va fi restituit.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a acordat apelantei Liliana Cecceeva termen până la data de 11 noiembrie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat; totodată, s-a explicat apelantei că, în caz contrar, apelul va fi restituit.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind netimbrat apelul declarat de Liliana Cecceeva împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La 18 decembrie 2019, Liliana Cecceeva a declarat recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, casarea hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, confirmarea tranzacției încheiat cu O.M. „Super Credit” SRL la 28 noiembrie 2018.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a indicat că nu a prezentat apelul motivat și nu a achitat taxa de stat în mărime de 767 de lei, pentru ce i-a fost acordat termen prin încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău până la data de 03 iunie 2019 pentru înlăturarea neajunsurilor. Ulterior, prin încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău i s-a acordat termen până la data de 28 octombrie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat, care a recepționat-o la 29 octombrie 2019. În acest sens, la 04 noiembrie 2019, prin cerere a solicitat extinderea termenului pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat până la data de 18 noiembrie 2019.

Recurenta a declarat că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO. Or, apelul motivat l-a înregistrat la 31 iunie 2019, fiind respectate cerințele instanței.

De asemenea, a menționat că prin cererile depuse, au solicitat instanței confirmarea tranzacției de împăcare semnată de părți, cu încetarea procesului, având în vedere și prevederile art. 265 lit. d) Cod de procedură civilă. Respectiv, instanța urma să constate că părțile au convenit asupra soluționării litigiului pe cale amiabilă, prezentând instanței tranzacția de împăcare semnată la 28 noiembrie 2018. Ținând cont de principiul disponibilității prevăzut de art. 27 Cod de procedură civilă, care acordă părților dreptul de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și având în vedere că în conformitate cu prevederile art. 60 alin.(5) Cod de procedură civilă, tranzacția încheiată între părți nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, instanța urma să confirme tranzacția și să înceteze procesul.

Recurenta a precizat că după remiterea cauzei la rejudicare, instanța de apel a acordat termen pentru achitarea taxei de stat, iar prin cererea depusă la 04 noiembrie 2019 a solicitat extinderea termenului de achitare, însă nu a primit încheierea instanței în acest sens, a primit doar încheierea din 22 noiembrie 2019 de restituire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 22 noiembrie 2019, iar Liliana Cecceeva a declarat recurs la 18 decembrie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către părți la 27 noiembrie 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.161), iar plicul anexat în copie este datat cu 04 decembrie 2019 ca fiind expedit (f.d.174). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Liliana Cecceeva și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că hotărârea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel la 18 martie 2019 de către Liliana Cecceeva, înregistrând în acest sens cererea de apel (f.d.49).

În temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului,

dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantei Liliana Cecceeva termen până la data de 03 iunie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat (f.d.62-65).

La 31 mai 2019, Liliana Cecceeva a înregistrat la Judecătoria Chișinău, sediul Centru și la 20 iunie 2019 a înregistrat la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cererea de apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.122-123).

Prin încheierea din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind nemotivat și netimbrat apelul declarat de Liliana Cecceeva împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.69-72). Ca urmare a admiterii recursului declarat de Liliana Cecceeva, prin decizia din 18 septembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a casat încheierea din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel depuse de Liliana Cecceeva (f.d.113-116).

Prin încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a acordat apelantei Liliana Cecceeva termen până la data de 28 octombrie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat (f.d. 141-144).

Prin încheierea din 01 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a acordat apelantei Liliana Cecceeva termen până la data de 11 noiembrie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 767 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat. Or, instanța de apel a punctat că apelanta a recepționat încheierea la 29 octombrie 2019, conform avizului de recepție (f.d.146), adică peste o zi de la data limită indicată de instanță (f.d.154).

Încheierea a fost expediată în adresa apelantei/ recurente conform scrisorii de însoțire datate cu 04 noiembrie 2019 (f.d.155), însă corespondența a fost restituită ca fiind „nereclamată” (f.d.162-163).

În contextul dat, Colegiul consideră necesar de a cita prevederile pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, conform cărora trimiterea nereclamată este definită ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Totodată, la 04 noiembrie 2019, Liliana Cecceeva a înregistrat o cerere în instanța de apel, prin care a solicitat extinderea termenului de achitare a taxei de stat și prezentare a apelului motivat până la data de 18 noiembrie 2019, deoarece a recepționat încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în data de 28 octombrie 2019 (f.d.147).

Aici este de precizat că apelanta/recurenta a solicitat extinderea termenului de achitare a taxei de stat și prezentare a apelului motivat, fără a argumenta faptul că a înregistrat apelul motivat.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 22 noiembrie 2019, a restituit ca fiind netimbrat apelul declarat de Liliana Cecceeva împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.157-160).

Or, instanța de apel a accentuat că, deși, prin cererea din 04 noiembrie 2019, Liliana Cecceeva a solicitat extinderea termenului până la 18 noiembrie 2019, nici în termenul solicitat, nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat.

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, prin ce se impune respingerea recursului cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce succed.

În dezvoltarea acestei ipoteze, Colegiul relevă că, deși, recurenta pretinde că nu a recepționat încheierea prin care i s-a acordat termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, a ignorat faptul că încheierea din 08 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău privind lichidarea neajunsurilor până la data de 28 octombrie 2019, remisă anterior de către instanță a recepționat-o la 29 octombrie 2019, conform avizului de recepție (f.d.146). Or, acest aspect a determinat acordarea apelantei unui termen până la data de 11 noiembrie 2019 pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel.

Mai mult, însăși apelanta/recurenta înregistrând în data de 04 noiembrie 2019 cererea prin care a solicitat prelungirea termenului, urma a depune diligența necesară de a se informa despre soarta dosarului precum și de progresul procedurii de apel inițiate la cererea sa. Or, la 04 noiembrie 2019 era deja emisă încheierea din 01 noiembrie 2019 a instanței de apel prin care i s-a acordat un termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor.

De altfel, neajunsurile reflectate în încheierea din 01 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, ce urmau a fi lichidate, au fost indicate și în încheierea din 08 octombrie 2019 a instanței de apel.

Subsecvent, Colegiul notează că încheierile emise de instanța de apel succesiv începând cu data de 08 octombrie 2019, ulterior la 01 noiembrie 2019, confirmă că apelanta/recurenta a avut un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel.

În această ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prezintă importanță și faptul că art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă reglementează expres că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (4) Cod de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Cu referire la argumentele recurente precum că apelul motivat a fost înregistrat în termen, Colegiul menționează că neajunsurile ce urmau a fi lichidate nu se refereau doar la prezentarea apelului motivat, însă urma a fi prezentată și dovada plății taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 767 de lei.

Or, instanța de apel la restituirea cererii de apel a accentuat că nici în termenul solicitat de apelantă, ultima nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Contrar acestor prevederi legale și împrejurări amintite, apelanta/recurenta nu a prezentat dovadă de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel, situație reliefată și de instanța de apel, ceea ce a și determinat restituirea apelului ca fiind doar netimbrat.

Adițional, Colegiul reiterează că diligența părților de a urmări desfășurarea procesului nu a fost exclusă, iar în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelanta/recurenta urma să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de însăși Liliana Cecceeva.

Subsecvent, având în vedere că instanța de apel s-a conformat prevederilor legale, precum și că corect a accentuat despre faptul că apelanta nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în termenul acordat, inclusiv solicitat de apelantă, în final, întemeiat a dus la restituirea cererii de apel prin prisma art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelanta/recurenta și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

Dealtfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca fiind netimbrat ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Cu referire la argumentele recurente precum că urma a fi examinată tranzacția încheiată la 28 noiembrie 2018 între ambele părți, cu încetarea procesului în cauză, Colegiul precizează că prin încheierea din 12 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respins demersul părților de confirmare a tranzacției de împăcare depusă în prezenta cauza (f.d.38-39).

Chiar și în condițiile în care părțile au rămas pe poziția confirmării tranzacției de împăcare în instanța de apel, Colegiul precizează că urma a fi realizată doar ca urmare a intentării procedurii de apel, iar pentru a fi intentată procedura de apel inițial era necesar de a fi acceptată cererea de apel spre examinare. Doar că pentru a fi acceptată spre examinare cererea de apel, ultima urmează să întrunească exigențele prevăzute de lege, ceea ce la caz lipsește.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Liliana Cecceeva.

Se menține încheierea din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Super Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Lilianei Cecceeva cu privire la încasarea datoriei, dobânzii, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat